

Päijät-Hämeen maakuntastrategia 2050+

Maakuntahallitus 15.04.2025 § 45

Maakuntastrategia 2050+ (liite) on tiivis esitys tavoitteista, joita maakunnan asukkaat, sidosryhmät ja kunnat ovat valmistelussa esittäneet. Tavoitteisiin tähtääviä toimenpiteitä määritellään tarkemmin maakuntaohjelmassa vuosille 2026–2029, johon aineistoa on kerätty syyskauden 2024 työpajoista alkaen ja jatkuu aina tulevaan syksyyn asti. Näitä konkreettisia toimenpiteitä ei vielä ole esitetty maakuntastrategiassa eikä sen luonnoksessa.

Maakunnan liitto vastaa aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta sekä valmistelee ja toimeenpanee maakunnan pitkän aikavälin strategian yhteistyössä alueen toimijoiden ja asukkaiden kanssa. Tämä lakisääteinen tehtävä perustuu lakiin Alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (756/2021).

Päijät-Hämeen maakuntastrategia 2050+ näyttää maakunnalle suunnan ja reagoi toimintaympäristön muutoksiin kokoamalla maakunnan voimavarat yhteisten tavoitteiden, kestävän kasvun ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Tavoitteiden avulla Päijät-Häme pystyy tarttumaan mahdollisuuksiin, varautumaan epävarmuuteen ja vahvistamaan alueen kilpailukykyä, vetovoimaa ja elämänlaatua. Strategia pohjautuu laajaan vuorovaikutukseen ja yhdessä tekemiseen.

Strategian kolme päämäärää ovat:

Tavoite 1: Kilpailuetua kansainvälisyydestä ja kestävyyydestä

Tavoite 2: Tilaa luonnolle, luovuudelle ja puhtaalle teollisuudelle

Tavoite 3: Päijänteen verran parempaa elämää

Strategialuonnoksessa esitetään myös joulukuussa hyväksytyn maakuntavaltuustovision päivittämistä saadun palautteen perusteella. Uusi visio olisi

”Päijänteen verran parempi”.

Laaja valmisteluprosessi on kuvattu strategialuonnoksessa. Vaikutusten arviointia täydennetään luonnoksen perusteella arviointiryhmän toimesta. Päijät-Hämeen liitto kiittää kaikkia osallistujia yhteisen tahtotilan muodostamisesta ja kutsuu tervetulleeksi suunnittelupäiville rakentamaan kestävää maakuntakaavaa ja maakuntastrategiaa/ohjelmaa ke 7.5. tai to 8.5. <https://paijat-hame.fi/event/27598/>.

Kommenttiaikaa on 18.4.–19.5. Kommentit pyydetään liiton sähköpostiin toimisto@paijat-hame.fi. Saatujen kommenttien perusteella täydennetty maakuntastrategia 2050+ esitetään maakuntahallitukselle kesäkuussa ja sen jälkeen kesäkuun maakuntavaltuustolle päätettäväksi.

Valmistelija	Asian on valmistellut kehittämisjohtaja Juha Hertsi, puh. 044 371 9442.
Esittelijä	Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol
Päätösehdotus	Maakuntahallitus päättää pyytää vapaamuotoisia kommentteja maakuntastrategia 2050+ luonnoksesta.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin. Maakuntahallituksen jäsen Johanna Ekman poistui kokouksesta klo 9.30 asian käsittelyn aikana.

Maakuntahallitus 10.06.2025 § 70

Päijät-Hämeen liitto on pyytänyt maakuntastrategia 2050+ luonnoksesta kommentit 19.5. mennessä (<https://paijat-hame.fi/maakuntastrategia-2050/>) sekä pitänyt Päijät-Hämeen suunnittelupäivät ke 7.5. ja to 8.5. maakuntakaavan ja -strategian/ohjelman työstämiseksi. (uutiskirje <https://paijat-hame.creamailer.fi/email/681e1e55dcc8b>). Näistä saadut kommentit ovat tämän valmistelun liitteenä. Maakuntakaavan valmisteluun liittyvät kommentit on toimitettu aluesuunnittelun vastuualueelle.

Monipuolista keskustelua visiosta on käyty syyskaudesta 2024 asti.

Visiovaihtoehdot ovat ”Päijänteen verran parempi” tai ”Timanttinen Päijät-Häme”.

Päijänteen verran parempi on lyhyt, mieleenpainuva ja paikallisidentiteettiä vahvistava. Se herättää uteliaisuutta ja kytkee maakunnan tärkeän vetovoimatekijän – puhtaat vesistöt, uusiutuvat luonnonvarat – kaikkeen kehittämiseen. Päijät-Häme hakee strategialla kilpailuetua – olemme monessa asiassa parhaita ja aina Päijänteen verran muita parempia.

Timanttinen Päijät-Häme on visio maakunnan ainutlaatuisesta yhdistelmästä: puhdas luonto, älykäs osaaminen, vahva yhteistyö, kestävä kehitys ja yhteisöllinen elämäntapa. Se viestii sekä arvosta että kyvystä loistaa kirkkaasti myös tulevaisuuden haasteissa.

Maakuntastrategia 2050+ esitys (liite) on edelleen entistä tiivistetynpi esitys tavoitteista, joita maakunnan asukkaat, sidosryhmät ja kunnat ovat valmistelussa esittäneet. Saaduista kommenteista on otettu muutoksia strategiaan. Tavoitteisiin ei kuitenkaan syntynyt suurta muutostarvetta.

Vaikutusten arvioinnin ryhmä kokoontui 2.6. tekemään vapaamuotoisen arvioinnin maakuntastrategian luonnoksen perusteella vaikutuksista (liite).

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) mukaisesti ja SOVA-lakia soveltaen merkittävät ympäristövaikutukset tulee arvioida ja arviointiin voidaan yhdistää monipuolisesti muita arviointinäkökulmia. Tämä laajempi arviointi ja kuuleminen tapahtuu syyskaudella maakuntaohjelman luonnoksen osalta.

Valmistelija	Asian on valmistellut kehittämisjohtaja Juha Hertsi, puh. 044 371 9442.
Esittelijä	Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol
Päätösehdotus	Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle hyväksyttäväksi maakuntastrategia 2050+ asiakirjan maakunnan yhteisenä pitkän tähtäimen suunnitelmana.
Päätös	Keskustelun kuluessa Riina Puusaari teki ehdotuksen, että visioksi valitaan ”Päijänteen verran parempi”. Johanna Ekman kannatti ehdotusta. Lisäksi Johanna Ekman ehdotti, että korkeakouluopiskelijoiden tavoitemäärä vuonna 2050 olisi 25 000. Puheenjohtaja Komu ilmoitti 10 minuutin kokoustausta klo 9.32. Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti lisättynä Puusaaren ja Ekmanin tekemillä ehdotuksilla.

Maakuntavaltuusto 18.06.2025 § 8
30/15.00.18/2024

Valmistelija	Asian on valmistellut kehittämisjohtaja Juha Hertsi, puh. 044 371 9442.
Esittelijä	Maakuntahallitus
Päätösehdotus	Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle hyväksyttäväksi maakuntastrategia 2050+ asiakirjan maakunnan yhteisenä pitkän tähtäimen suunnitelmana.
Päätös	Keskustelun kuluessa maakuntahallituksen puheenjohtaja Pekka Komu esitti kiitokset liiton henkilökunnalle, maakuntaliiton toimielimille ja valmisteluun osallistuneille tahoille. Komun mukaan maakuntastrategian valmistelutyö on ollut perusteellista ja hyvin osallistavaa. Strategia on kunnianhimoinen ja sen esiin nostamat teemat tukevat hyvin strategian visiota. Lisäksi Komu esitti, että uusi valtuusto suorittaisi strategian osalta puolivälitarkastelun. Marko Lindqvist esitti kiitokset hyvästä valmistelutyöstä. Lindqvistin mukaan strategiatyössä laaja osallistaminen on ollut hyvä asia. Lindqvistin mukaan yhdessä tekeminen on tärkeää ja yhteistyössä on voimaa koko maakunnan hyväksi.

Kari Hyytiä esitti kiitokset hyvästä valmistelutyöstä ja sen osallistavuudesta. Hyytiän mukaan strategian visio on hyvä ja ytimekäs. Hyytiän mukaan strategian esiin nostamat teemat tukevat hyvin strategian visiota.

Ehdotus hyväksyttiin.